

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200866
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4620200866.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa rodičov: matka P. O.ová, nar. XX.XX.XXXX, bytom J. Y. XXXX/X, S., t.č. C. XXX/XX, U., zastúpená: Mgr. Juraj Šimuny, advokát so sídlom Nám. M. R. Štefánika 30/33, 955 01 S., a otec G.. H. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. A. XXXX/XX, S., zastúpený: Mgr. Vlastimil Valkovič, advokát so sídlom Andreja Hlinku 4239/58, 955 01 S., o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu S. zo dňa 14. októbra 2020 č.k. 9P/56/2020-106, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie uznesením návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby matke maloletého uložil povinnosť zabezpečiť, aby odovzdávanie maloletého P. O. prebiehalo bez prítomnosti F. P., nar. XX.XX.XXXX, zamietol. Pri rozhodovaní aplikoval ustanovenia § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, 2 veta prvá, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

1.2. Zo svojej úradnej činnosti a po oboznámení sa s obsahom pripojených spisov považoval za zrejmé, že v danej veci sú problémové rodinné vzťahy medzi dvoma pármí - na jednej strane otca maloletého Ing. H. O. a jeho partnerky Y. W. a na druhej strane matky maloletého P. O. a jej partnera F. P. (ktorý je bývalým manželom partnerky otca maloletého P.). Konštatoval, že ako problémová sa javí prítomnosť F. P. pri realizácii styku, t.j. pri odovzdávaní a preberaní maloletého P. O.. Čo sa týka dôvodov prítomnosti F. P. pri odovzdávaní/preberaní maloletého P., každá zo strán poukázala na nevhodné správanie sa toho druhého, čo je tiež predmetom o.i. trestných konaní. K tomu podotkol, že zjavne dlhodobo narušené vzťahy medzi partnermi (bývalými manželmi) boli/sú predmetom množstva konaní na Okresnom súde Topoľčany.

1.3. Po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že mu nie je možné vyhovieť z dôvodu jeho nevykonateľnosti. Návrhom otec žiada zamedziť prítomnosti F. P. pri preberaní maloletého P. otcom. Matke však nemožno uložiť povinnosť zabezpečiť, aby odovzdávanie/preberanie dieťaťa prebiehalo bez prítomnosti inej - tretej osoby, keďže svojvoľná prítomnosť tretej osoby by potom mala za následok možné sankcionovanie matky. Sám otec maloletého pritom vo svojich podaniach opakovane uvádzal, že F. svoju prítomnosť pri preberaní/odovzdávaní sám vnucuje, t.j. je prítomný bez ohľadu na vôľu rodičov maloletého. V prípade vyhovenia otcom požadovanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by mohla byť matka sankcionovaná za konanie inej osoby, čo je neprípustné. V prejednávanej veci nejde o sporové konanie v zmysle § 11 a § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, pričom F. P. nie je účastníkom mimosporového konania vo veci starostlivosti súdu o maloletého P., nie je jeho rodičom, je partnerom

jeho matky a nie jej manželom. Navyše F. P. býva v rodinnom dome v spoločnej domácnosti s matkou maloletého a s maloletým P., pričom rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 9P/249/2019-267 zo dňa 11.04.2019 bolo za miesto preberania a odovzdávania maloletého určené bydlisko matky. Ak F. P. má bydlisko na rovnakej adrese, nie je podľa názoru súdu možné mu ukladať povinnosť sa tam nezdržiavať.

2. Otec podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že jeho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovie. Dôvodil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku. Tvrdil, že takéto rozhodnutie je vykonateľné nakoľko z posledného vyjadrenia matky pred pracovníkom ÚPSVAR Topoľčany je zrejmé, že matka trvá na tom, aby sa jej partner F. P. zúčastňoval na preberaní a odovzdávaní syna. Matka maloletého bezdôvodne tvrdí, že F. P. pri odovzdávaní potrebuje kvôli svojej bezpečnosti, hoci sa vyjadrila, že pri preberaní maloletého predtým, než sa stal F. P. jej partnerom, neboli nikdy žiadne problémy. Týmto matka prispieva ku konfliktom a psychickému vypätiu maloletého pri jeho odovzdávaní. Z toho vyplýva skutočnosť, že matka chce, aby sa F. P. zúčastňoval odovzdávania maloletého. Aj súd prvej inštancie uviedol, že prítomnosť F. P. pri realizácii styku sa javí ako problémová. Z týchto dôvodov sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého rozhodnutie o uložení povinnosti matke zabezpečiť, aby odovzdávanie dieťaťa prebiehalo bez prítomnosti F. P., je nevykonateľné. Tvrdil, že matka je schopná zabezpečiť, aby sa F. P. odovzdávania maloletého nezúčastňoval. Za problém nepovažoval ani to, že F. P. býva v mieste, kde sa odovzdávanie maloletého realizuje. Jednak F. P. nie je vlastníkom nehnuteľností na ul. C. v U., ale vlastníkom je A. O., jeho dcéra, a jednak sa F. P. správa agresívne nie len na pozemku, ktorý užíva zrejme so súhlasom N. O., ale aj na okolitej verejnej komunikácii.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že s uznesením súdu prvej inštancie stotožňuje sa aj s jeho dôvodmi. Mala za to, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a správne a zákonne rozhodol. Žiadala, aby odvolací súd odvolanie otca ako nedôvodné zamietol.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Otec v následnom vyjadrení zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v návrhu. Tvrdil, že F. P. bol právoplatne odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví spáchaného voči osobe otca a predložil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 2T/50/2018-153. Poukázal na skutočnosť, že Krajská prokuratúra Nitra zrušila rozhodnutie Okresného úradu Nitra z 20.02.2020 č. OU-NR-OOP1/2020/009629-002 a predložil upovedomenie o vybavení podnetu. Tvrdil, že vo veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany sp.zn. 9P/232/2018 bol vypracovaný znalecký posudok a poukázal na časť jeho záverov.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) odvolanie otca prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z. účinnom od 01.07.2015. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11.1. V danej veci sa otec domáha zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému P. nar. XX.XX.XXXX. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že F. P. byva v rodinnom dome v obci U. v spoločnej domácnosti s matkou maloletého P. O. - P. O.. Otec maloletého P. - G.. H. O. je partnerom Y. W., ktorá je exmanželkou F. P., s ktorým majú spoločné dieťa maloletú P. P.. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/249/2019-267 zo dňa 11.04.2019 okrem iného upravil styk otca s maloletým P.. Otec podal návrh na zmenu uvedeného rozsudku tak, že žiada rozšíriť styk s maloletým a znížiť výživné zo sumy 150 eur na sumu 90 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Navrhol tiež, aby do výroku o prevzatí maloletého bolo zahrnuté, že prevzatie sa bude realizovať bez prítomnosti iných osôb ako sú rodičia maloletého.

11.2. V priebehu konania otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd prvej inštancie uložil matke maloletého povinnosť zabezpečiť, aby odovzdávanie maloletého P. O. prebiehalo bez prítomnosti F. P.. Dôvodil, že súčasný partner matky maloletého F. P. neustále zasahuje do odovzdávania dieťaťa, a to rôznymi verbálnymi a aktuálne už aj fyzickými atakmi na jeho osobu, čo už oznámil aj Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany. Konkrétna situácia sa odohrala dňa 05.09.2020. F. P. nemá žiadny dôvod, aby sa v mieste odovzdávania maloletého zdržiaval, pričom jeho vysvetlenie, že vyhotovuje videozáznamy kvôli jeho agresivite sa nijakým spôsobom nepreukázalo a dokonca samotná matka priznala, že predtým neboli medzi ňou a otcom maloletého žiadne konflikty pri odovzdávaní dieťaťa. Uvedené správanie F. P. vyvoláva v maloletom psychické vypätie, nakoľko je očitým svedkom týchto verbálnych a fyzických atakov F. P.. Toto správanie F. P. sa naposledy už nepáčilo ani samotnej matke maloletého, ktorá naňho vykrikovala, aby odišiel za bránu, čo napokon F. P. aj učinil. Z uvedeného je možné vyvodiť, že matka je schopná zabezpečiť nerušené odovzdávanie maloletého, čo je nevyhnutné aj z hľadiska normálneho psychického vývinu maloletého, ktorý je za súčasných okolností vystavovaný pravidelne vypätým stresovým situáciám, ktoré jednoznačne vyvoláva F. P..

12. Civilný sporový poriadok umožňuje na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania alebo po jeho skončení. Neodkladné opatrenie je procesným prostriedkom, ktorý slúži na poskytnutie rýchlej, efektívnej, a v rámci konania vo veci samej len dočasnej úpravy pomerov. Je neoddeliteľnou súčasťou práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Pokiaľ je toto právo ohrozené je potrebný okamžitý zásah súdu. Základnými predpokladmi nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP obsahuje príkladný výpočet povinností a obmedzení, ktoré môže súd neodkladným opatrením uložiť, čo znamená, že za splnenia zákonných podmienok môže byť nariadené aj neodkladné opatrenie s iným obsahom. V zásade sú však vylúčené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, ak je druh uloženej povinnosti alebo obmedzenia nevykonateľný.

13. Odvolací súd zaoberajúc sa vecou z hľadiska vyššie uvedených zákonných ustanovení a skutkových okolností dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne. Pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia nie sú splnené zákonné podmienky, medzi ktoré patrí aj vykonateľnosť nariadeného neodkladného opatrenia. V tomto smere je rozhodujúce, že F. P. býva v rodinnom dome v spoločnej domácnosti s matkou maloletého a s maloletým P., pričom rozsudkom bolo za miesto preberania a odovzdávania maloletého určené bydlisko matky. Z uvedeného dôvodu mu nie je možné ani zo strany matky zakázať sa v mieste bydliska nezdržiavať a uloženie tejto povinnosti by bolo nevykonateľné. Navyše treba prisvedčiť aj argumentácii súdu prvej inštancie, podľa ktorej v prípade vyhovenia otcom požadovanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by mohla byť matka sankcionovaná za konanie inej osoby, čo je neprípustné.

14. Odvolacie námietky otca spočívajúce najmä v tvrdení, že rozhodnutie je vykonateľné, nakoľko je to matka, ktorá trvá na tom, aby sa jej partner F. P. zúčastňoval na preberaní a odovzdávaní syna, odvolací súd nepovažoval za dôvodné. F. P. je partnerom matky a pokiaľ matka pociťuje obavy z odovzdávania a preberania maloletého bez prítomnosti partnera, otec sa musí naučiť uvedenú skutočnosť rešpektovať. Na druhej strane z obsahu spisu vyplýva, že správanie oboch mužov, partnera matky aj otca maloletého, je predmetom trestných konaní a ostáva len dúfať, že ich konflikt neskončí odsúdením niektorého z nich alebo oboch skôr, ako matka aj otec maloletého pochopia, že najdôležitejší je záujem maloletého dieťaťa. K dodatočnému tvrdeniu otca, podľa ktorého F. P. bol právoplatne odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví spáchaného voči osobe otca rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 2T/50/2018-153, odvolací súd uvádza, že lustráciou v registri Krajského súdu v Nitre bolo zistené, že v danej veci bolo podané odvolanie, preto zatiaľ právoplatná nie je. Odvolací súd však dodáva, že prebiehajúce trestné

konanie ani jeho prípadné právoplatné skončenie, nemá vplyv na rozhodnutie v danej veci, kde sa riešia práva a povinnosti rodičov maloletého dieťaťa.

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).